KONSTYTUCYE SEYMU 1778

KONSTYTUCYE
SEYMU
WALNEGO ORDYNARYINEGO
WARSZAWSKIEGO SZESCIO NIEDZIELNEGO
ROKU PANSKIEGO MDCCLXXVIII.

DNIA 5. MIESIĄCA PAZDZIERNIKA

ODPRAWIAIĄCEGO SIĘ.

w WARSZAWIE ROKU 1778.

w Drukarni J. K. MCI i Rzeczypospolitey u XX. *Scholarum Piarum.*

W JMIE PANSKIE AMEN.

STANISŁAW AUGUST

Z BOZEY ŁASKI, KROL POLSKI, WIELKI XIĄZE LITEWSKI, RUSKI, PRUSKI, MAZOWIECKI, ZMUDZKI, KIJOWSKI, WOŁYNSKI, PODOLSKI, PODLASKI, INFLANTSKI, SMOLENSKI, SIEWIERSKI, I CZERNIECHOWSKI.

WSZEM w obec, i każdemu zosobna, komu to wiedzieć należy oznaymuiemy: Iż według Prawa pospolitego Seym Walny Ordynaryiny w tym Roku przypadał; z powinnności Naszey Krolewskiey złożyliśmy go; na ktorym Prawa i Ustawy wszystkie niżey opisane, ku Dobru Krolestwa Naszego, za zgodą wszech Stanow Oboyga Narodow, Stanowiemy, i Uchwalamy.

OSOBY DO RADY NIEUSTAIĄCEY WYBRANE *EX PLURALITATE.*

z Starey Rady z Senatu.

Z PROWINCYI W. X. LIT:

Wielmożni. Giełgud Kasztelan Zmudzki.
Zienkowicz Kasztelan Smoleński.

Z PROWINCYI WIELKOPOLSKIEY.

Przewielebny Xiąże Poniatowski Biskup Płocki.
Wielmożny Ostrowski Kasztelan Czerski.

Z PROWINCYI MAŁOPOLSKIEY.

Wielmożni. Łącki Kasztelan Sendomirski.
Popiel Kasztelan Małogoski.

Z Starey Rady z Stanu Rycerskiego.

Z PROWINCYI W. X. LIT:

Urodzeni. Plater Starosta Inflantski.
Slizien Stolnik Starodubowski.

Z PROWINCYI WIELKOPOLSKIEY.

Urodzeni. Miaskowski Starosta Gieznieński.
Kwilecki Kasztelanic Lędzki.

Z PROWINCYI MAŁOPOLSKIEY.

Urodzeni. Xiąże Czartoryski Generał Ziem Podolskich.
Małachowski Starosta Sandecki.

Z Nowych Kandydatow z Senatu & *ex Ministerio.*

Z PROWINCYI W. X. LIT:

Przewielebny Giedroyć Biskup Zmudzki.
Wielmożni. Niesiołowski Woiewoda Nowogrodzki.
Chreptowicz Podkanclerzy Litewski.
Gurowski Marszałek Nadworny Litewski.

Z PROWINCYI WIELKOPOLSKIEY.

Wielmożni. Xiążę Jabłonowski Woiewoda Poznański.
Moszczeński Woiewoda Inowrocławski.
Xiążę Sułkowski Woiewoda Gnieznieński.
Xiążę Lubomirski Marszałek W. Koronny.

Z PROWINCYI MAŁOPOLSKIEY.

Przewielebny Okęcki Biskup Hełmski.
Wielmożni. Lanckoroński Woiewowa Bracławski.
Branicki Hetman W. Koronny.
Kossowski Podskarbi N. Koronny.

Z Nowych Kandydatow z Stanu Rycerskiego.

Z PROWINCYI W. X. LIT:

Urodzeni. Moszyński Referendarz W. X. Lit:
Potocki Pisarz W. W. X. Lit:
Łopott Oboźny W. W. X. Lit:
Gutakowski Starosta Kapinoski.

Z PROWINCYI WIELKOPOLSKIEY.

Urodzeni. Xiążę Sapieha Generał Artylleryi W. X. Lit:
Mikorski Pisarz Ziemski, i Poseł Kaliski.
Łuba Generał Maior.
Łoyko Szambelan J. K. MCI.

Z PROWINCYI MAŁOPOLSKIEY.

Urodzeni. Czaplic Łowczy Koronny.
Mierzeiewski Strażnik Polny Koronny.
Kurdwanowski Podkomorzy Buski.
Oraczewski.

Za Marſzałka Rady Nieustaiącey *Ex Equestri Ordine pluralitate* obrany

Urodzony Potocki Pisarz W. W. X. Lit:

Sekretarzem Rady Nieustaiącey obrany *Pluralitate Votorum*

W. Alexandrowicz Pisarz W. Koronny.

OSOBY ZA SĘDZIOW SEYMOWYCH OBRANE NA SESSYACH PROWINCYONALNYCH.

Z PROWINCYI W. X. LIT:

Koziełł Starosta Dziesieński Poseł Oszmiański.
Kościałkowski Szambelan J. K. MCI, Poseł Wilmirski.
Ogiński Marszałkowicz, i Poseł Brasławski.
Borowski Pisarzewicz i Poseł Upitski.
Puttkamer Sędzia Ziemski Rośieński, Poseł Zmudzki.
Przeciszewski Pułkownik i Poseł Zmudzki.
Korsak Koniuszy i Poseł Połocki.
Giełgud Szambelan J. K. MCI, Poseł Zmudzki.
Swieżyński Sędzia Ziemski i Poseł Piński.
Karwowski Starosta Augustowski Poseł Inflantski.

Z PROWINCYI WIELKOPOLSKIEY.

Z Woiewodztwa Poznańskiego.

Xiąże Kalixt Poniński Starosta Bracławski.

Z Woiewodztwa Kaliskiego.

Węgorzewski Generał Adiutant J. K. MCI.

Z Woiewodztwa Gnieźnićńskiego.

Łubiński Poseł Kaliski.

Z Woiewodztwa Sieradzkiego.

Ostrowski Podstoli Sieradzki.

Z Woiewodztwa Łęczyckiego.

Mikorski Sędzia Grodzki Łęczycki.

Z Woiewodztwa Brzeskiego Kuiawskiego.

Prusimski Starosta Nieszczewicki.

Z Woiewodztwa Inowrocławskiego.

Mnie-

Mniewski Pułkownik Woysk Koronnych.

Z Woiewodztwa Płockiego.

Zołtowski Woyski Płocki.

Z Woiewodztwa Mazowieckiego.

Nakwaski Podkomorzy Wyszogrodzki

Z Woiewodztwa Rawskiego.

Karczewski Poseł Bracławski.

Z PROWINCYI MAŁOPOLSKIEY.

Z Woiewodztwa Krakowskiego.

Bystrzanowski Podstoli Radomski, Poseł Krakowski.

Z Woiewodztwa Sendomirskiego.

Romer Podczaszy Radomski Poseł Sendomirski.

Z Woiewodztwa Kijowskiego.

Denisko Pisarz Grodzki Krzemieniecki, Poseł Wołyński.

Z Woiewodztwa Ruskiego Ziemi Hełmskiey.

Węgleński Starosta i Poseł Hełmski.

Z Woiewodztwa Wołyńskiego.

Worcell Poseł Wołyński.

Z Woiewodztwa Podolskiego.

Moszczeński Generał Adiutant J. K. MCI, Poseł Bracławski.

Z Woiewodztwa Lubelskiego.

Głuski Podsędek Lubelski.

Z Woiewodztwa Bracławskiego.

Swidziński Starosta Lityński.

Z Woiewodztwa Podlaskiego.

Hryniewiecki Sędzia Ziemski i Poseł Bielski.

Z Woiewodztwa Czerniechowskiego.

Pułaski Starosta Czereszyński, Poseł Czerniechowski.

OSOBY DO KOMMISSYI SKARBU W. X. LIT:

EX PLURALITATE WYBRANE.

Z Senatu.

Wielmożny Tyszkiewicz Kasztelan Mścisławski.

Z Stanu Rycerskiego.

Urodzeni. Dziekoński Strażnik Polny W. X. Lit.
Bilewicz Ciwun Eyragolski.
Suchodolski Poseł Wołkowyski.
Jelski Poseł Starodubowski.
Kozakowski Poseł Kowieński.
Potocki Starosta Tłomacki.
Narbut Poseł Lidzki.

DO KOMMISSYI SKARBU KORONNEGO

Z Senatu.

Z PROWINCYI WIELKOPOLSKIEY.

Wielmożny Dzierzbicki Woiewoda Łęczycki.

Z PROWINCYI MAŁOPOLSKIEY.

Wielmożni. Xiąże Lubomirski Woiewoda Lubelski.
Rogaliński Woiewoda Inflantski.

Z Stanu Rycerskiego.

Z PROWINCYI WIELKOPOLSKIEY.

Urodzeni. Walewski Szambelan J. K. MCI.

Wiszowaty Miecznik Łomżyński, Poseł Rożański.
Cieciszowski Łowczy i Poseł Liwski.

Z PROWINCYI MAŁOPOLSKIEY.

Urodzeni. Zeleński Podstoli i Poseł Krakowski.
Bądzyński Poseł Mielnicki.
Miączyński Poseł Czerniechowski.

Zaświadczenie Czynności Rady przy Boku Naszym Nieustaiącey.

PO wysłuchaney przed NAMI KROLEM, Senatem, i Posłami Ziemskiemi, Stanami Rzeczypospolitey, Relacyi, od Delegowanych z pomiędzy tychże Stanow do examinowania Czynności Rady Nieustaiącey przy Boku NASZYM KROLEWSKIM, kiedy z porządku Seymowania przed rozłączeniem Izb in ordine stanowienia Praw nastąpić maiącym, przychodzi Nam dawać zaświadczenie Radzie Nieustaiącey; wdzięczność przyzwoitą za prace publiczne całey Radzie, i Osobom w niey zasiadaiącym oświadczamy, i deklaruiemy. Chcąc aby ninieysze Zaświadczenie, podług ustawy w Konstytucyą, do Druku inserowane było. Rezerwuiąc sobie po rozłączonych Izbach poprawę niektorych Czynności, i Rezolucyi przeszłey Rady; Co aby zaraz po rozłączeniu Izb nastąpiło *pluralitate Votorum*, podług Prawa 1776, waruiemy.

Warunek dla Korony, i W. X. Lit.

GDY przy rozłączeniu Izb, Warunek względem niektorych Czynności, i Rezolucui przeszłey Rady, w Zaświadczeniu Teyże wydanym, iest ostrzeżony; Przeto niżey wyrażone Rezolucye Rady, rezolwuiemy.

1mo. Kondemnaty, stosuiąc się do Praw dawnych; mianowicie Konstytucyi 1726. rownie *tangunt* Senatorow, Ministrow, i Posłow. Każdy z nich *carere Activitate* ma dotąd, pokąd Processu nie ugodzi.

2do. Konstytucye 1726. i 1776. *de Potioritatibus*, i o warunkach Possessorow zastawnych iasno stanowione, nie-

naruszone mieć chcemy. Rezolucye Rady przeciwne *hoc in puncto*, uchylamy.

3*tio*. Rezolucyą *de Successionibus*, za nieważną uznaiemy.

4*to*. Gdyby wiecey pozwanych do iedney Sprawy należących było, tedy Konwikcyą ich, *&* *Bonorum Responsioni Subjectorum*, podług Praw dawnych mieć chcemy; i Rezolucyą w tey mierze zapadłą uchylamy.

5*to*. *Bona Convicta ad tenorem* Konstytucyi 1726. *proportionatè in negotio etiam principali*, *ac Proventibus*, *seu Provisionibus retentis* tradowane, i spokoynie posiadane stanowiemy.

6*to*. Rezolucyą względem Dożywociow wypadłą uchylamy.

7*mo*. Rezolucyą Rady przeciwko Dekretowi Trybunału Lit: Oczewistemu, według Praw temu Xięstwu służących, naruszyć się nie mogącemu, wydaną uchylamy.

8*vo*. Odesłanie do Regestru *Remissarum* do Trybunału W. X. Lit:, ktorego tam nie masz; tudzież Odesłanie do Regestru Appellacyinego, rownie opisom Prawa W. X. Lit: przeciwne, wydane z Rady znosiemy.

9*no*. Rezolucyą Rady względem Podatku Procentowego od Summ w W. X. Lit: na zapytanie Kommissyi Skarbowey uchylamy.

10*mo*. Rezolucye względem Dekretow *Executionis*, ktore przeciwnie Prawu zaszły, uchylamy.

Uchylenie Rezolucyi, Liwrantom Woiewodztw Ruskich służącey.

Rezolucyą Rady z Obywatelami i Zydami, Woiewodztw, Kijowskiego, Wołyńskiego, Podolskiego, i Bracławskiego, Kommissyą dla Liwrantow przywracaiącą, uchylamy.

Uchylenie Rezolucyi między Miastem, a Zydami Krzemienieckiemi zaszłey.

Rezolucyą Rady wstrzymuiącą Exekucyą Dekretu Assessorskiego między Miastem, a Zydami Krzemienieckiemi ferowanego, *ex quo* się wdała *in Judiciaria*,

aria, podnosiemy. A wszystkie Prawa i Przywileia *ante Unionis*, w nienaruszoney mocy zostawuiemy, według Konstytucyi 1569. i 1661. Woiewodztwom, Kijowskiemu, Wołyńskiemu, Podolskiemu, i Bracławskiemu służących.

Uchylenie Rezolucyi Rady, względem Grodu Szawelskiego.

REzolucyą Rady w Sprawie z Grodem Szawelskim, że się także *in Judiciaria* wdała, uchylamy: Waruiąc *in posterum*, aby Sąd Assessorski W. X. Lit: w Kadencyi *Judicii Mixti*, tylko w dozwolonych sobie Prawem gatunkach, Sprawy rozsądzał, nie oddalaiąc się od Konstytucyi 1768.

Kwit dla Departamentu Woyskowego.

ODebrawszy Rapport od Wielebnego, Wielmożnych, i Urodzonych Delegowanych do examinowania Czynności Departamentu Woyskowego; Gdy ciż Delegowani dali zaświadczenie o wszelkich Czynnościach, i o iaknaydokładnieyszym Rządzie Woyska, i opatrzeniu tegoż w Broń nową, i wszelkie rekwizyta: Z tego powodu Zasiadaiącym W.W. Branickiemu Koronnemu, Ogińskiemu Litewskiemu, Wielkim; Rzewuskiemu Koronnemu, Sosnowskiemu Litewskiemu Polnym, Hetmanom; Niemniey W.W. i UU. Augustowi Xięciu Ordynatowi Sułkowskiemu Woiewodzie Kaliskiemu, Łądzkiemu Sendomirskiemu; Popielowi Małogoskiemu, Kasztelanom; Dziekońskiemu Strażnikowi Polnemu Lit: Gadomskiemu Podkomorzemu Sochaczewskiemu, Xięciu Czartoryskiemu Generałowi Ziem Podolskich, Miaskowskiemu Staroście Gnieznieńskiemu, tegoż Departamentu Konsyliarzom; tudzież UU. Kurdwanowskiemu Podkomorzemu Buskiemu Koronnemu, Olęndzkiemu Lit: w przerzeczonym Departamencie *cum voto decisivo* zaśiadaiącym Pisarzom; winną pracy ich, i usiłowaniom, przyprowadzić Woysko do iak naylepszego porządku, wdzięczność zostawuiemy; i z rozrządzenia oraz wszelkich wydatkow, iako dla potrzeb Woyska nastąpionych, tychże kwituiemy.

Kwit WW. Podskarbim Koronnym, tudzież WW. i UU. Kommissarzom Skarbowym.

POnieważ WW. i UU. z Senatu i z Stanu Rycerskiego do konfrontowania z dowodami Rachunkow Skarbu Koronnego Delegowani, od Wielmożnych, Adama Łodzi Xięcia Ponińskiego Wielkiego, Rocha z Głogowy Kossowskiego Nadwornego, Podskarbich Koronnych; tudzież WW. i UU. Szymona Dzierzbickiego Łęczyckiego, Ignacego Franciszka Przebendowskiego Pomorskiego, Woiewodow; Jozefa Wilczewskiego Kasztelana Podlaskiego, Piotra Sumińskiego Starosty Bobrownickiego, Waleryana Piwnickiego Miecznika Ziem Pruskich, Walentego Sobolewskiego Chorążego Warszawskiego, Jana Rzeszotarskiego SędziegoZiemskiego Rawskiego, Felixa Łoyka Starosty Srzobskiego, Anastazego Walewskiego Podkomorzego NASZEGO Nadwornego, na Seymie 1776. wyznaczonych Skarbu Koronnego Kommissarzow; Stanisława Kostki Kraiewskiego Instygatora Koronnego, Jozefa Mikorskiego Podkomorzego Gostyńskiego, Pisarza Kommissyi Skarbu Koronnego, na Seym teraźnieyszy Posła, *cum voto decisivo* w teyże Kommissyi zasiadaiących, dochodow i wydatkow Skarbu Koronnego od Dnia 1. Miesiąca Września, Roku 1776. do Dnia 1. Miesiąca tegoż; Roku teraźnieyszego 1778. przez nich Rządzonego; tudzież Remanentu Seymowego 1776. dostateczną odebrali Kakulacyą, dowody wszelkie, Protokuły, i Akta zrewidowali, i Stanom Zgromadzonym o dobrych Rządach teyże Kommissyi, i zupełnym *de omnibus gestis & transactis eorum* uiszczeniu się donoszą; Przeto za prace i usilne starania, w przykładney Administracyi Skarbu Koronnego czynione, o względach i wdzięczności tychże WW. Podskarbich, WW. i UU. Kommissarzow, i Zasiadaiących upewniwszy, tychże z ich Sukcessorami, żadney nie zostawuiąc pretensyi, zupełnie kwituiemy. Summy zaś resztuiące, to iest: w gotowiznie z Percept *à die* 1. Septembris 1776. *ad ultimam Augusti* 1778. Złotych 62,085. groszy 20. denarow 17 ½. Z Funduszu na opłatę długow Rzeczypospolitey, i grosza sześćdziesiątego dla Kommissarzow Likwidacyinych Złotych 23,922. groszy 5. denarow 13 ½. Z Proweniencyi z Dobr Ostrogskich Złotych 4,192. groszy 20. denarow 16½. in Summa gotowizny Złotych 90,200. groszy 17. denarow 11½. Na Retentach z Remanentu Seymowego 1776. na Łanowym Złotych 448,007. groszy 14. Z Percept *à die* 1 *Septembris* 1776. *Anni*, *ad ultimam Augusti* 1778. na połtory Kwarcie i Łanowym Złotych 159,804. groszy 19. denarow 11½. Z Fundu-

duszu Długi Rzeczypospolitey umarzaiącego, Złotych 16,839. grosz 1. denarow 15½. Z Proweniencyi z Dobr Ostrogskich Złotych 30,398. groszy 13. denarow 13½. *In Summa* Retentow Złotych 655,049. groszy 19. denarow 5. Nad to osobną Summę Złotych 35,632. grosz 1. z trzeciey części Expensy na podroż i Stancyą dla Posła Tureckiego z Skarbu Koronnego zastąpioney wynikaiącą, przez Skarb Litewski Skarbowi Koronnemu powrocić winną, w rachunkach przez tychże WW. i UU. Delegowanych wyrażone, *ad dandam* z nich *rationem*, Kommissyi następuiącey zostawuiemy.

Kwit dla Kommissyi Skarbowey W. Xtwa Litewskiego.

POnieważ Wielmożni Michał Hrabia Brzostowski Wielki, Antoni Tyzenhauz Nadworny, Podskarbiowie W. X. Lit: tudzież WW. UU. Stanisław Hrabia Tyszkiewicz Kasztelan Mścisławski, Tadeusz Billewicz Ciwun Eyragolski Xięstwa Zmudzkiego, Tadeusz Zaba bywszy Podkomorzy Wileński, teraźnieyszy Kasztelan Połocki, Stefan Romer Trocki, Konstanty Jeleński Mozyrski, Podkomorzowie; Michał Bułharyn Pisarz Ziemski Wołkowyski, Jakob Rukiewicz bywszy Podstarości, teraźnieyszy Sędzia Ziemski Grodzieński, Kazimierz Stypałkowski Pisarz Grodzki Lidzki, na Seymie przeszłym 1776. Roku od NAS wyznaczeni Kommissarze Kommissyi Skarbu W. X. Litewskiego; oddawszy NAM i Stanom Rzeczypospolitey Rachunki z wszelkich Dochodow i Wydatkow Skarbu W. X. Lit: od dnia 25. Aprila 1776. Roku, czyli od Daty ostatecznego Zakwitowania, do Dnia ostatniego tegoż Miesiąca Aprila Roku ninieyszego 1778. Rządzonego; Przed Delegowanemi od NAS i Stanow Rzeczypospolitey w Konstytucyi też Delegacyą ustanawiaiącey wyrażonemi, dostatecznie dochodow i wydatkow tegoż Skarbu W. X. Lit: Z Rat czterech Rachunkiem *calculatoriè* obiętych, Dokumenta, i wszelkie Akta swoie pokazali, z tychże Dochodow Skarbu W. X. Lit: (łącząc w toż i Summę od Rachunku poprzedzonego Roku 1776. w Kassie Skarbowey i na Remanentach pozostałą) tudzież z wydatkow tegoż Skarbu za czas wzwyż wyrażony czterech Rat zupełną uczynili Kalkulacyą, oraz *de omnibus suis gestis, & transactis* dostatecznie uiścili się; Przeto tychże WW. Podskarbich i UU. Kommissarzow Skarbu W. X. Lit: upewniwszy o wdzięczności, za przykładne i doskonałe Urzędowych

wych Obowiązkow sprawowania, i podięte *pro publico* prace, żadney nie zostawuiąc pretensyi, zupełnie ich samych, i Sukcessorow ich z czterech wykalkulowanych Rat kwituiemy; a Piątą Ratę Marcową teraźnieyszego Roku 1778. iako *intra spatium* zdawanych w ninieyszym Seymowaniu Rachunkow, do obrachowania na teraźnieyszey Kadencyi Oktobrowey przychodzącą, *&* *ad futurum Calculum* pozostałą, i tylko dla wiadomości wedle Stanu Skarbu Rozrządzonych z teyże Raty Prowentow *prænotatoriè* w Rachunku położoną, oraz Summę w Kassie Skarbowey i na Kancellaryi Grodzkiey Upitskiey resztuiącą, Złotych Polskich 35,107. groszy 20⅞. wynoszącą, niemniey na Remanentach *circa Funda* pozostałą *in quantitate* Złotych 44,825. groszy 23½. w Rachunku podanym wyrażoną, tudzież Summę Złotych Polskich 60,000. z teraźnieyszych Skarbu Intrat na Kopanicę ku potrzebnemu złączeniu defluitacyi Muchawca z Bugiem wydaną, dla wyexplikowania Wydatkow oneyże Regestrami, przy teyże Operacyi expensowemi, ad *dandam* z tych wszystkich Summ przy Remanentach Skarbu wyrażonych *rationem*, następuiącey Kommissyi Skarbowey zostawuiemy.

Ostrzeżenie Kadencyi dla Kommissyi Skarbu Litewskiego.

CHcąc aby Kommissya Skarbu Litewskiego, ostatnią Ratę przed Seymem Marcową, w Rachunkach swych dotąd *prænotatoriè* podawaną, *&* *ad futurum Calculum* zostawowaną, odtąd *Calculatoriè* w tychże Rachunkach Stanom Rzeczypospolitey podawała. Do przystawienia takowych Rachunkow Dzień 10. Octobra po zaczętym Seymie naznaczaiąc, ażeby WW. i UU. Kommissarze Skarbowi w ostatniey przed Seymem Kadencyi Oktobrowey, dla wyspieszenia na Seym pomienionych Rachunkow, w Dniu 15. Septembra, ostatnią swey Juryzdykcyi Kadencyą rozpoczęli, i pomienione Rachunki, w sposobności przydanego *intrà* Kadencyi czasu, *inclusivè* z Ostatnią Marcową Ratą, na Seym wedle Schematow dla Oboyga Narodow Kommissyi od Rady Nieustaiącey wydanych, przystawili, ustanowiamy. Zeby zaś Perceptowanie od Obywatelstwa Podatkow, i wnaszanie onych do Skarbu *cum strictiori* było *exactitudine*, takową Exekucyą sposobem Skarbu Koronnego, ku nayskutecznieyszemu Urządzeniu, teyże Kommissyi Skarbu Litewskiego zlecamy.

Wzgląd

Wzgląd na Zasługi Ur: Jana Komarzewskiego Generała Majora w Woysku Oboyga Narodow, przy Boku Naszym Amployowanego.

POnieważ Urodzony Jan Komarzewski Generał Major w Woysku Oboyga Narodow przy Boku Naszym Amployowany, rownie dla Woyska W. X. Lit: iako i dla Koronnego pracuie; Przeto mieć chcemy: aby oprocz Dwunastu Tysięcy Roczney Gaży, ktore dotąd ze Skarbu Koronnego odbiera; ze Skarbu Lit: po Sześć Tysięcy Złotych Polskich *ad vitæ tempora* corocznie był płacony.

Zakwitowanie Sukcessorow niegdy Urodzonego Adama Małachowskiego, Krayczego Koronnego, Starosty Oświecimskiego.

POnieważ niegdy Urodzony Adam Małachowski Krayczy Koronny, Starosta Oświecimski, z dozwolenia Konstytucyi 1736. Roku, Cło Wodne pod Broszkowicami na reparacyą Zamku Oświecimskiego, a drugie Lądowe od Soli, podług Praw w Latach 1565. 1674. i 1736. zaszłych, Miastu Oświecimowi służące wybierał, z pierwszego Reparacyą Zamku Oświecimskiego utrzymywał, o drugie z Miastem Oświecimem ugodził się. Przeto rzeczonych Cel wybieranie za Prawne uznawszy, Sukcessorow tegoż niegdy Urodzonego Adama Małachowskiego Starosty Oświecimskiego, od wszelkich przez kogożkolwiek, i gdzieżkolwiek, z przyczyny wybierania rzeczonego Cła Solnego roszczonych pretensyi, i impetycyi, za zgodą wszech Stanow na zawsze uwalniamy; Salwę w Dekrecie Kommissyi Skarbowey Koronney 1764. Roku zapadłym, Urodzonemu Instygatorowi Koronnemu zostawioną, znosiemy; żadney sobie i komużkolwiek do Sukcessorow rzeczonego niegdy Urodzonego Adama Małachowskiego, względem wybierania pomienionego od Soli Cła, nie zostawuiemy pretensyi, i owszem onęż wiecznie umarzamy.

Kwit *de Perceptis*, *&* *Expensis* Kommissyi Edukacyiney.

Z Uczynioney NAM dokładney Relacyi przez Delegowanych do Obrachowania *de Perceptis & Expensis ad mentem* Konstytucyi 1776. Funduszu Kommissyi Edukacyiney; Iż taż Kommissya od Dnia 1. Miesiąca Lipca w Roku 1776. to iest od czasu, do ktorego zaymowała Kalkulacya Seymu ostatniego, aż do Dnia 1. Lipca w Roku teraźnieyszym 1778. iasne i dowiedzione Percept i Expens okazała Rachunki, ktore Delegowani od NAS, po pilnym roztrząśnieniu, Podpisami swemi zaświadczyli. MY KROL, i Stany Rzeczypospolitey Kommissyą Edukacyiną *de Perceptis & Expensis* dwuletniey Funduszu Administracyi kwituiemy, i zaspokaiamy. Jako zaś okazano iest temiż Rachunkami, iż od Dnia 1. Lipca teraźnieyszego Roku pozostaie Remanent w Kassach Kommissyi Edukącyiney 129,326. Złotych, groszy 24$\frac{3}{12}$. takowy Remanent do Rachunkow przyszłego Seymu wciągniony być ma.

Odbieraiąc uwiadomienie z Protokułow Kommissy Edukacyiney, że taż Kommissya oddalaiąc od siebie *possibilitatem* nawet Personalnych zyskow, postanowiła *per Legem curiatam* iednomyślnie, żeby żaden z Osob Ją składaiących, Summ Funduszowych brać na Procentową Lokacyą, lub Dobr na opłacanie z nich *perpetui Censûs* nie mogł; My Stany Rzeczypospolitey daiąc publiczne Swiadectwo, i zaletę takowemu Postanowieniu, mieć chcemy: ażeby taż chwalebna Ustawa, iako od dziś zasiadaiących dobrowolnie przyięta, tak przyszłych nawet na zawsze Kommissarzow była obowiązuiąca, i od nich ściśle zachowana.

Zakwitowanie Kommissyi Likwiduiącey Długi Rzeczypospolitey.

POnieważ Delegowani od Stanow do Kommissyi Likwiduiącey Długi Rzeczypospolitey, donieśli nam i przełożyli, iż taż Kommissya po zakończeniu Likwidacyi Długow pierwszey Klassy, lubo się usilnie stara-

rała o zakończenie drugiey Klassy Długow Rzeczypospolitey, i tym końcem wiele czasu na te prace poświęciła, gdy atoli tak z powodu zadawnionych Spraw, a ztąd Dilacyi od Skarbow Oboyga Narodow, częstokroć dla szukania Dowodow w *Archivum* Skarbu Rzeczypospolitey, ku odbiciu pretensyi branych; iako też z przyczyn samychże pretensyi, trudność w okazaniu Stronom czyniących, i wiele czasu w Likwidowaniu zabieraiących, taż Czynność zakończona być nie mogła, i nie została. Przeto *de peractis* Kommissyą Likwidacyiną zakwitowawszy, i Osobom w niey zasiadaiącym, pilnie *pro publico* pracuiącym, pomimo Prawami Lat 1775. i 1776. ustanowioney nadgrody, iako iuż zasłużoney, i teraz za Czteroletnią pracę przyznaney, za chwalebne Funkcyi sprawowanie, i łożyć w reszcie miane dokończenie i starania, wdzięczność i względy upewniwszy, żądaiąc mieć toż Dzieło skutecznie dokończone, mieć chcemy: aby też Klassę ciż Kommissarze, żadnych innych, iako iuż z Opisu Praw upadłych (procz w kommunikacyi będących pretensyi) nie przyimuiąc, zupełnie, podług Przepisu Prawa, zakończyli, i NAM po zakończeniu, oraz okazaniu każdego długu, czy się należeć, lub nie będzie? podać starali się.

KADUKI.

Lubo dawnieysze Prawa, szersze daleko szafowanie Kadukow w Ręku NASZYCH zostawowały, i nawet do rozdawania na nie Przywileiow NAS obowiązywały, iednak MY, przekładaiąc nad inne względy spokoyność Obywatelow, z własnego pochopu proponowaliśmy na teraźnieyszym Seymie od Tronu, i teraz za zgodą wszech Stanow postanawiamy, i za Prawo mieć chcemy, aby każda Possessya Ruchoma i nieruchoma, Duchowna i Swiecka Prawu Kaduka podlegać mogąca, od Pięciudziesiąt Lat prawnie nie zakwestyonowana, iuż ani Przywileiem NASZYM, ani Juryzdycznym Processem wzruszana być nie mogła; to iednak waruiąc, ażeby Przywileie NASZE do Dnia dzisieyszego na Kaduki wyszłe, po przyzwoitym wprzod *in Foro Competenti* rozsądzeniu, zupełny swoy wigor, podług Praw dawnieyszych, zachowały. A zaś kiedy się trafi, że Polski Obywatel, *cujuscunque conditionis*, odumrze Maiątek swoy bez Sukcessorow w Osmym Gradusie, takowa Puścizna po dawnemu w Szafunku

NASZYM zostawać ma. A co do Cudzoziemcow, potwierdzamy *in toto* Prawo 1768. o Kadukach.

Warunek Woysku Oboyga Narodow.

GDY szcupłość czasu nie dozwala na teraźnieyszym Seymie dogodzić potrzebom Woyska Obyga Narodow; przeto tę materyą puszczamy w Recess do przyszłego pierwszego Seymu, z tym warukiem, aby między naypierwszemi Rzeczypospolitey Interessami, tak do powiększenia Woyska w Gemeynach, i Towarzystwa Kawaleryi Narodowey, iako i opatrzenia szczegulnie potrzebnego, *pluraeitate votorum* decydowana była; a tym czasem, cokolwiek się pokaże nad Expens Prawem przepisaną w Skarbach Oboyga Narodow, to wszystko na polepszenie Stanu aktualnego Woyska obroconym mieć chcemy, i rozrządzenie tey *residuitatis* NAM KROLOWI, i Departamentowi Woyskowemu w Radzie *in Pleno*, podług ostatniego Prawa, zostawuiemy. Likwidacye Brygad, Regimentow, i Korpusow Woyska Oboyga Narodow, lubo dwa razy na Rok, podług Prawa, Departamentowi posyłane będą, iednak Officyerowie do zaprzysiężenia onych raz tylko na Rok zieżdżać maią.

Obiaśnienie Prawa Wexlowego.

LUBO Prawo Wexlowe Roku 1775. deklarowało, że Małoletni są *inhabiles* dawania Wexlow; gdy iednak toż Prawo nie determinowało, wiele Lat mieć potrzeba do wyiścia z małoletności; Przeto Postanawiamy: Iż odtąd nikt dawać Wexlow nie powinien, kto nie doydzie Roku Dwudziestego Czwartego wieku swego, deklaruiąc: iż Wexle przeciwko ninieyszemu Prawu dane, w każdym Sądzie kassowane być maią, i Kredytor Prawem Wexlowym Summy windykować nie będzie mogł. Także postanawiamy, iż odtąd żaden Obywatel Stanu Szlacheckiego Possessyą Dziedziczną maiący, Wexlu na Ukażycie-

ciela dawać niepowinien, ale zawsze z wyrażeniem Imienia i Przezwiska Kredytora swego, od ktorego Summy pożycza, albo walor Summy bierze; a to pod podobnąż nieważnością, i kassacyą takowych Wexlow na Ukażyciela danych; Co się iednak do Kupcow i Mieszczan zciągać nie ma, ktorym wolno dawać Wexle na Ukażyciela, i takowe walor swoy mieć powinny. Ktoreto Prawo dopiero od publikacyi onego skutek swoy napotym mieć będzie, *non præjudicando* Wexlom, ktore przed publikacyą onego od kogokolwiek są wydane. W innych zaś Punktach, oprocz wzwyż wyrażoney odmiany, Prawo Wexlowe Roku 1775. *plenum robur* mieć powinno. Ażeby przez antydaty nie uczyniono podstępu przeciwko ninieyszemu Prawu, mieć chcemy: ażeby Wexle na Ukażyciela dane przed dniem dzisieyszym, oblatowane były przed dniem Pierwszym Marca, Roku blisko następuiącego.

Rozkaz podania Noty, iedney do Rezydenta Pruskiego, a drugiey do Posła W. Rossyiskiego.

UCISKI, ktore ponosi handel Polski na Wiśle od Rządu Pruskiego, tudzież to wszystko, co się dzieie na Pograniczu Kraiow Krola Jmci Pruskiego, przeciwnie Traktatowi 18. Martii 1775; Są NAM powodem wraz z Stanami Seymuiącey Rzeczypospolitey, rozkazania Pieczętarzom Oboyga Narodow, podania Noty J. P. Blanchot Rezydentowi Pruskiemu; w ktorey Jmieniem NASZYM i całey Seymuiącey Rzeczypospolitey, wyrażone być ma przypomnienie tych wszystkich Not, ktore dwie przeszłe Rady Nieustaiące z chwalebną pilnością, i dokładnością tylekroć podawały w teyże materyi; tudzież ponowienie uroczyste tychże dawnieyszych przekładań, z domaganiem się iak nayusilnieyszym, pomyślnieyszego, niż dotąd, skutku onych. A ieżeliby w czasie Seymu pomienieni Pieczętarze, uskutkować nie mieli, Radzie Nieustaiącey przez Departament Cudzoziemskich Interessow dopełnić to Dzieło zlecamy, i z tym dodatkiem: ażeby w teyże Nocie uwiadomionym był J. Pan Rezydent Pruski, iż ma rozkaz tenże Departament Spraw Cudzoziemskich, kommunikować teyże Noty J. P. Posłowi W. Rossyiskiemu, z rekwirowaniem Medyacyi Dworu Iego, ku skutkowi teyże Noty,

Jakoż oraz rozkazuiemy, wraz z Stanami Seymuiącey Rzeczypospolitey temuż Departamentowi Spraw Cudzoziemskich, aby *incessanter* drugą Notę podał Departament Cudzoziemski J. Panu Posłowi W. Rossyiskiemu, przez ktorą rekwirowany będzie Dwor Rossyiski o wdanie Medyacyi swoiey, dla uskutkowania domagań NASZYCH, względem handlu u Dworu Berlińskiego, i na ten koniec kommunikowana być ma J. Panu Posłowi W. Rossyiskiemu, Nota J. Panu Rezydentowi Pruskiemu podana.

Ostrzeżenie względem Departamentu Cudzoziemskiego.

POnieważ Konstytucye Roku 1607. i 1662. *Titulo*: o Cudzoziemcach stanowią, ażeby Poselstwa wszelkie do Zagranicznych Dworow, sama rodowita Szlachta Polska dobrze osiadła sprawowała; Uskuteczniaiąc więc rzeczone Ustawy, takowe Poselstwa, Rezydencye, i inne tym podobne w Zagranicznych Państwach Urzędy, gdy teraźnieyszych J. K. MOSC odwoła, przez Rodowitą tylko Szlachtę Polską sprawowane być mogą.

Seymiki Relationis dla Korony i Xięstwa Litewskiego.

ŻĄdaiąc dawne Prawa i zwyczaie, względem Seymikow Relacyinych, mieć w Exekucyi, za zupełną Stanow Zgromadzonych zgodą chcemy; aby po ninieyszym Seymie w Każdym Woiewodztwie, Ziemi lub Powiecie, na pierwszych Obradach, Seymiki Relationis odprawione były; ktory czas, aby odtąd na zawsze był terminem Seymikow Relacyinych, po następuiących Seymach każdych, teraźnieyszą Konstytucyą stanowiemy.

Konsensa.

ZA powszechną Stanow Seymuiących zgodą, Konsensow *ad cedendum* Starostw, czyli Krolewszczyzn za Przy-

Przywileiami possydowanych dwadzieścia pięć, i dwa Woytostwa, bądź w Koronie, bądź w Xięstwie Litewskim wydamy; nie ubliżaiąc w niwczym Przywileiom iuż wyszłym, i Prawom iuż zapadłym, oraz Osobom za dawnieyszemi Przywileiami *in Possessione* do życia będącym.

Umieszczenie Szlachetney Młodzi Litewskiey w Korpusie Kadeckim w trzeciey części z Młodzią Koronnych Prowincyi.

PRowincya Litewska Podatek na utrzymywanie Kadetow rowny w trzeciey części z Koronnym do Skarbu Rzeczypospolitey składaiąca, aby w zamiarach swoich nie była pokrzywdzoną, zawsze odtąd; iż z Młodzi Litewskiey tenże Korpus Kadetow, rownie trzecią liczbą będzie kompletowany, postanawiamy.

Uwolnienie od Dekretu W. Zienkowicza Kasztelana Smoleńskiego, i innych.

GDY Trybunał Głowny Wielkiego Xięstwa Litewskiego 1777. Roku, rozsądzaiąc Sprawę przed Siebie wprowadzoną z Wielmożnym Andrzeiem Zienkowiczem Kasztelanem Smoleńskim iako Marszałkiem, tudzież UU. Garwaskim Lidzkim, Michniewiczem Kowieńskim, Daneyko Nowogrodzkim, i Brodoskim Słonimskim, w Roku 1769. Deputatami, iednych osądził, drugich do Stanow Rzeczypospolitey odesłał; MY KROL wrodzoną NAM prowadzeni sprawiedliwością, deklaruiemy: iż wyroki Trybunału W: X: Lit: w 1777. Roku, sławie i honorowi W. Andrzeia Zienkowicza Kasztelana Smoleńskiego, tudzież UU. Garwaskiego, Michniewicza, Daneyki, i Brodoskiego szkodzić nie mogą, i nie maią; a razem tegoż W. Andrzeia Zienkowicza Kasztelana Smoleńskiego, UU. Garwaskiego, Michniewicza, i Daneykę, od odpowiedzi przed NAMI, i Stanami Rzeczypospolitey; a U. Brodoskiego Skarbnika Słonimskiego, od siedzenia Wieży *in Fundo*, tymże Dekretem 1777. Roku wskazaney, uwalniamy. Oraz wyda-

wania Dekretu i Widimusow do Osob wyżey wyrażonych stosuiącego się, *sub pœnis contra transgressores legum præscriptis*, zakazuiemy. Nakoniec, aby naymnieyszego z tegoż Dekretu wynikaiącego, pomienionemu W. Zienkowiczowi i iego następcom, zarzutu, iako co do kathegoryi iego lezyi zatartego, nikt odtąd nie ważył się czynić, i tym prześladować; *sub pœna peculatûs*, mieć chcemy.

Przyspieszenie Sprawiedliwości.

DŁugim czasu przeciągiem, oczekiwaną UU. Walewskich z Sukcessorami Herburtowskiemi, względem wyposażenia niegdy Urodzoney Zofii Kossowskiey, UU. Walewskich Antecessorki, Prawem natury należącego, przybliżaiąc rozprawę; gdy dotąd swego dla wielości Osob w ten Interess wchodzących doyść nie mogła skutku; Przeto za powszechną Stanow Zgromadzonych zgodą, i za prozbą UU. Posłow, Sprawę tę między Stronami, do Trybunału Koronnego Lubelskiego odsyłamy: ktory nie dozwalaiąc dłuższey zwłoki, *ante omnes Causas*, z Regestru Expulsowego, tę Sprawę osądzi finalnie.

Wyznaczenie Sądu Rzeczypospolitey do Sprawy U. Potockiego Chorążego Koronnego z U. Czerniszeffem Generałem Woysk Rossyiskich o Czarną Kamionkę.

ZBliżaiąc żądaną Sprawiedliwość zakłacaiącym się o Dobra Czarną Kamionkę UU. Stanisławowi Potockiemu Chorążemu W. Koronnemu, i Janowi Czerniszeffowi Generałowi w Woysku Rossyiskim, uprzątaiąc oraz niepotrzebne między Juryzdykcyami Kraiowemi kollizye; Do rozsądzenia tey Sprawy Sąd szczegulny z Osob niżey wyrażonych złożony, determinuiemy; mianowicie Przewielebnego w Bogu Jmci Xiędza Szembeka Koadjutora Biskupa Płockiego, za Prezesa, *cum facultate* rezolwowania *paritatis Votorum*; Zaś z Strony U. Potockiego Chorążego Koronnego: W. Hryniewieckiego Kasztelana Kamienieckiego, UU. Walewskiego Podkomorzego

Krakowskiego, Swieykowskiego Sędziego Ziemskiego Bracławskiego, Orłowskiego Podstarostę Kamienieckiego, Leona Moszczeńskiego Starostę Ośnickiego; a z Strony U. Czerniszeffa Generała Woysk Rossyiskich: WW. Xiążęcia Ponińskiego Podskarbiego W. Koronnego, Lipskiego Kasztelana Łęczyckiego, UU. Mikorskiego Podkomorzego Gostyńskiego, Cieciszowskiego Sędziego Ziemskiego Liwskiego, Zambrzyckiego Komornika Granicznego Czerskiego; za Sędziow wyznaczamy: ktory to Sąd w mocy i powadze Sądu Rzeczypospolitey będący, ziechawszy tu do Warszawy, na mieysce przez Prezesa oznaczone, za wydaniem Innotescencyi, termin Sądzenia Sześciu Tygodniami poprzedzać maiących, i onych przez Prezesa podpisaniem, wykonawszy przed Aktami Grodu tuteyszego Przysięgę, ktoryby dotąd z Sędziow wyznaczonych Przysięgą Sądową nie był Przysięgłym, nie zważaiąc na niestawienie się ktoreykolwiek Stony, czyli od komparycyi odstąpienie, albo z Strony ktoreykolwiek niedostawienie swoich Sędziow, aby tylko komplet z Osob pięciu, rachuiąc z Prezesem, złożony był, Sprawę namienioną o Rozeznanie natury Czarney Kamionki, podług terminow Stron do Sądow Trybunału Koronnego, i Assessoryi Koronney wydanych, oraz dowodow Prawnych, podług Prawa i Sprawiedliwości, w wszelkich okolicznościach, finalnie i ostatecznie rozsądzi. A gdyby trafiło się przypadkiem, iżby Sędzia ktorey Strony na czas wyznaczony nie mogł ziechać, tedy MY KROL na prozbę Strony, ktoreyby Sędzia ziechać nie mogł, za wiadomością drugiey, inną Osobę Przysięgłą, za osobliwym NASZYM Reskryptem z podobną mocą sądzenia wyznaczemy; iżby podani z każdey Strony Sędziowie w rowney liczbie znaydować się mogli. Zgoła Sąd namieniony, Strony obydwie zupełnie rozsądzi, i zaspokoi. A takowe Rozsądzenie w mocy niewzruszoney mieć chcemy.

Warunek dobrowolny Tranzakcyi.

KOntrakt między Urodzonym Serafinem Sokołowskim Sekretarzem NASZYM i teraźnieyszego Seymu, z iedney; a Miastem Nieszawą z drugiey strony, o kupno Dobr Dymca, z przyległością nazwaną Gęsiniec, zawarty, za Wieczny i nieporuszony mieć chcemy.

Zamiana Wsi Łupi za inną.

ZA zgodą wszech Stanow, Nayprzewielebnieyszemu w Bogu Xiążęciu Prymasowi Ostrowskiemu, ustąpienie Wsi Łupi do Dobr Stołowych Łowickich dotąd należącą, W. Xiążęciu Michałowi Radziwiłłowi Kasztelanowi Wileńskiemu, a na iey mieysce przykupienia inney Wioski Dziedziczney *in æquivalentia* do tychże Dobr pozwalamy, a tę Zamianę za nienaruszoną deklaruiemy.

Ubespieczenie U. Kazimierza Pułaskiego, usprawiedliwić się żądaiącego.

POnieważ przełożono było Zgromadzonym Rzeczypospolitey Stanom, iakoby U. Pułaski dla nieprzytomności swoiey, w czasie Sprawy toczącey się o Krolobóystwo, nie miał sposobności czynienia usprawiedliwiaiących go odwodow; przeto przychylaiąc się do prozby tegoż U. Pułaskiego przez UU. Posłow do NAS KROLA i Stanow Rzeczypospolitey zaniesioney, pozwalamy: aby U. Pułaski dowody, ktore ma mieć na usprawiedliwienie swoie, przesłał Radzie Nieustaiącey; a ta uznawszy, że ich na obronę iego podczas Sprawy nie było, NAM KROLOWI przełoży. Na ktorym fundamencie MY KROL List Zelazny temuż U. Pułaskiemu damy, aby mogł stawić się w Kraiu bespiecznie, i na Sądach Seymowych Osobiście usprawiedliwić się.

Recess powtorny do przyszłego Seymu.

INteress Sukcessorw niegdy Przewielebnego Jozefa Załuskiego Biskupa Kiiowskiego, Krwi i Imienia, na przeszłym Seymie w Recessie zostawiony, do przyszłego Seymu w powtornym Recessie odkładamy.

ŁUDWIK Skumin TYSZKIEWICZ, P. W. W. X. Lit: Marszałek Seymowy.
JOZEF RYBINSKI Biskup Kuiawski i Pomorski.
MICHAŁ Xże RADZIWIŁŁ Kasztelan Wileński.

AU-

AUGUST Xże Ordynat SUŁKOWSKI Wwda Kaliski.
A. LUBOMIRSKI Wwda Lubelski.
JERZY Xże RADZIWIŁŁ Poseł Wileński, Deputat do Konstytucyi.
STANISŁAW AUGUST GORSKI Pułkow: Brygady Ussar: Woysk W. X. Lit: Starosta Użwętski, Poseł Xięstwa Zmudzkiego, z Prowincyi W. X. Lit: do Konstytucyi Deputat.
FELICYAN WIERZCHLEYSKI Pisarz Ziemski Wschowski, Poseł Wwtwa Poznańskiego, z Prowincyi Wielkopolskiey Deputat.
ANTONI Nałęcz MAŁACHOWSKI Pisarz Wielki Koronny, Poseł Xstwa Mazowieckiego Ziemi Łomżyńskiey, z Prowincyi Wielkopolskiey do Konstytucyi Deputat.
MICHAŁ Kolumna WALEWSKI Podkomorzy i Poseł Woiewodztwa Krakowskiego, Deputowany do Konstytucyi z Prowincyi Małopolskiey.
JOZEF MARKOWSKI Chorąży Mielnicki, Poseł Wwdztwa Podolskiego, z Prowincyi Małopolskiey do Konstytucyi Deputowany.

SERAFIN SOKOŁOWSKI
J. K. MCI i Seymowy Sekretarz.

REGESTR KONSTYTUCYI.

Omyłki w Druku Konstytucyi.

Na karcie 3. *wierszu* 8. Woiewowa, *czytay* Woiewoda.

Na karcie 4. *wierszu* 6. Wilmirski, *czytay* Wiłkomirski.

Na karcie 9. *wierszu* 25. Łądzkiemu, *czytay* Łąckiemu.

Na karcie 21. *wierszu* 35. dobrowolny, *czytay* dobrowolney.

Na karcie 22. *wierszu* 27. Sukcessorw, *czytay* Sukcessorow.

Dyaryusze
Seymowe i Konstytucye